

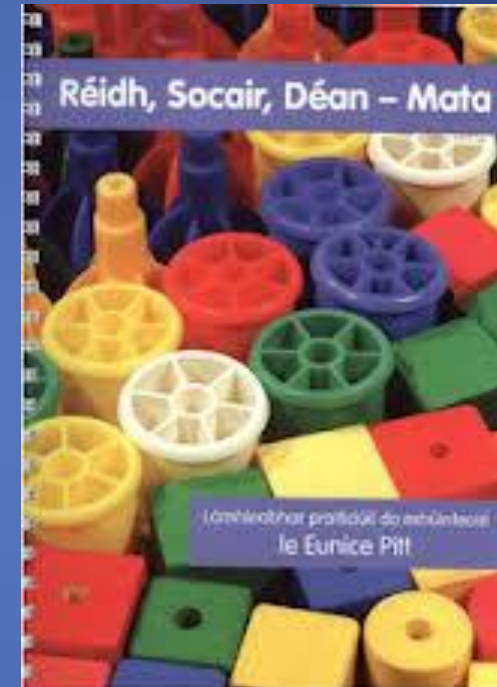

Réidh, Socair, Déan
Cur chuige don Luath Mhata

Máire Nic an Rí
Comhdháil Gaelscoileanna
22/11/2013

Réidh, Socair, Déan

- Curtha ar fáil do pháistí go raibh tacaíocht sa bhreis de dhíth orthu ná mar a bhí ó phaistí eile chun mata a thuiscint

Baineann RSD le ranganna na Naíonán

Scileanna

- Cur I bhfeidhm agus réiteach fadhbanna
- Cumarsáid agus cur in iúl
- Comhtháthú agus nascadh
- Réasúnaíocht
- Cur I bhfeidhm
- Tuiscint agus meabhrú

Ich 68 & 69 C na B

Tacaíonn **Réidh, Socair, Déan** le:

- Forbairt agus sealbhú scileanna na matamaitice
- Teanga na mata a úsáid go sonrach i ngach ceacht
- Trealamh mata a úsáid chun na scileanna a fhorbairt & a chothú
- Cur chuige fadhbréiteach a bheith lárnach i dteagasc na ceachtanna

Ábhar

Baineann Réidh, Socair, Déan
le h-uimhreas

Luath-thuiscint san Uimhreas

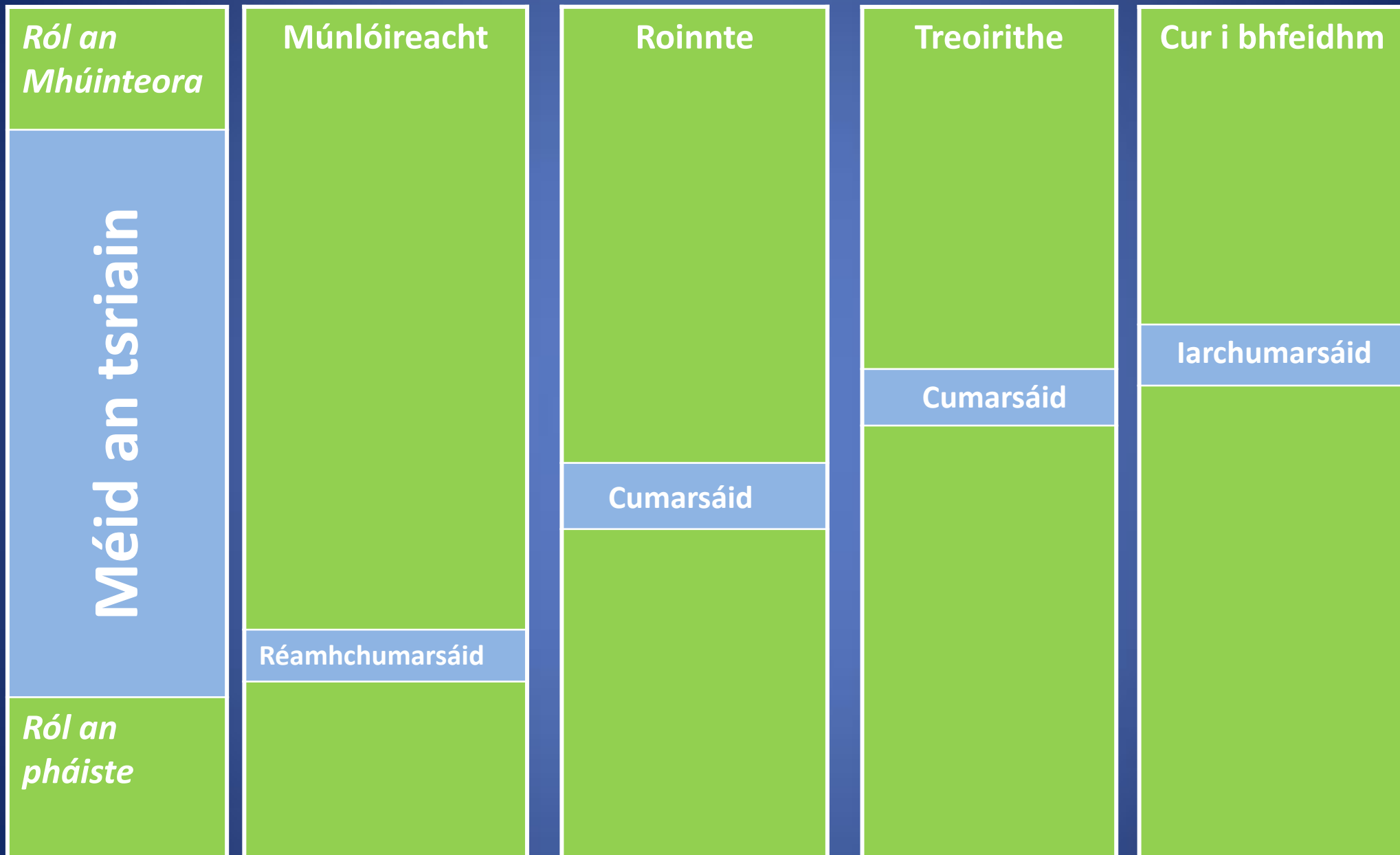
Sórtáil

Gaolta agus
Oibríochtaí

Comhaireamh
& Aithint

Uimhreas a
thuiscint

Scaoileadh céimseach freagrachta

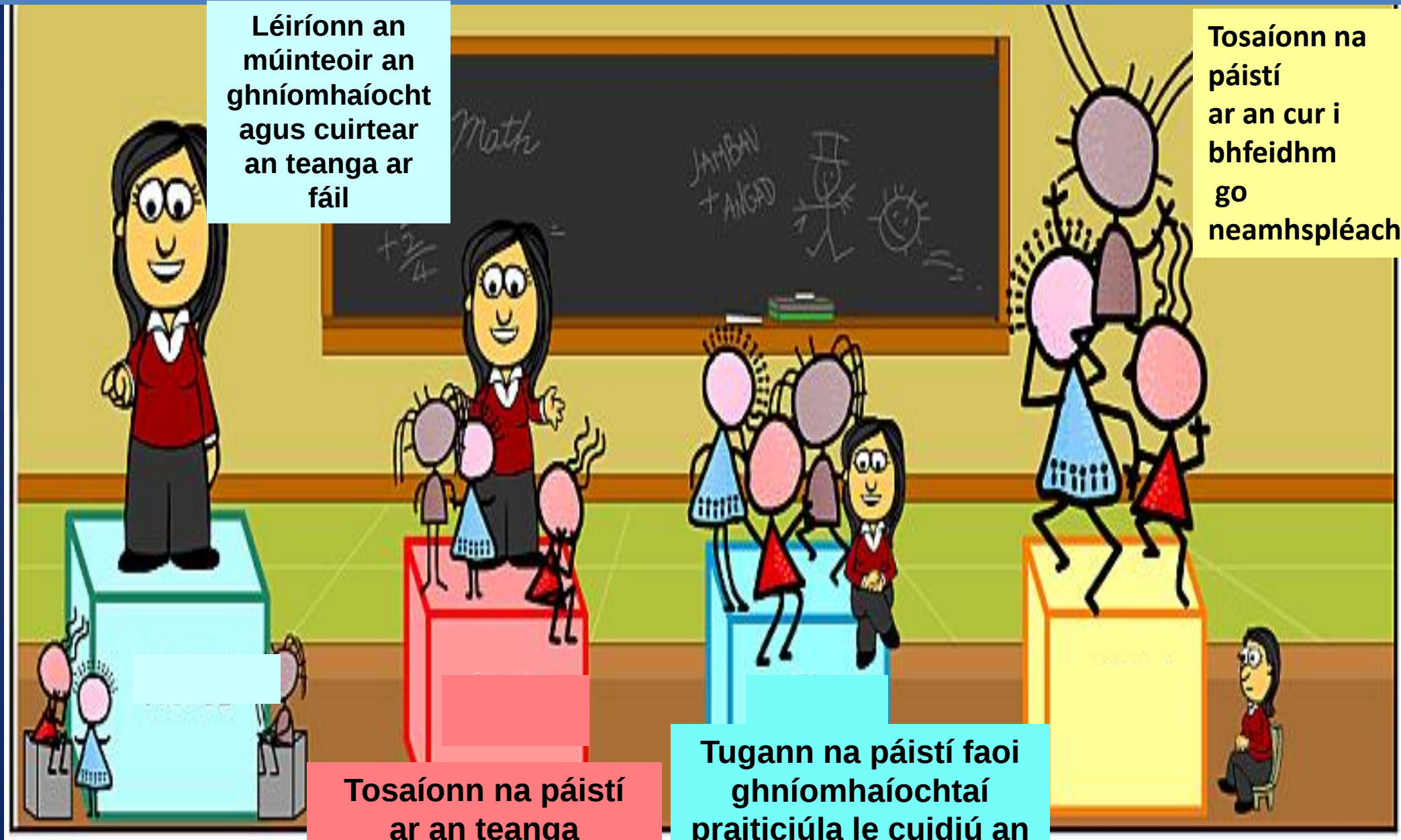
Scaoileadh Céimseach na Freagrachta

Léiríonn an múinteoir an ghníomhaíocht agus cuirtear an teanga ar fáil

Tosaíonn na páistí ar an cur i bhfeidhm go neamhspléach

Tosaíonn na páistí ar an teanga a úsáid

Tugann na páistí faoi ghníomhaíochtaí praiticiúla le cuidiú an mhúinteora

Sórtáil

- Sórtáil ar bhailiúchán ilchineálacha
- Sórtáil ar bhailiúchán le gnéith amháin ar bhealach amháin
- Sórtáil ar bhailiúchán le dhá ghné ar dhá bhealach
- Sórtáil ar bhailiúchán le trí ghné ar thrí bhealach
- Athbhreithniú ar bhailiúcháin ilchineálacha
- Tacair a roinnt ina bhfothacair
- Tacair a chónascadh
- Cluichí bunaithe ar an méid thuas

Cuid lárnach de shortáil é coincheap an tacar.

Tacar : bailiúchán de rudaí a théann le chéile toisc airí coiteann a bheith acu

An t-Eispéaras Sortála	Naisc le hUimhreas
An tuiscint ar ‘thacar’ a fhorbairt	Tacair a dhéanamh d’uimhreacha éagsúla le bhunuimhir agus smaointe ar ‘thréithe 4’ a fhorbairt
Tacair éagothroma a chur i gcomparáid ‘níos mó’ ‘níos lú’	Cainníochtaí eagothroma a chur i gcomparáid chun dul i dtreo tuairimí faoi níos mó ná/níos lú ná a fhorbairt
Tacair chothroma a chur i gcomparáid ‘an dá cheann mar an gcéanna’	Cainníochtaí cothroma a chur i gcomparáid ‘an líon céanna’ chun dul i dtreo neamhaithreacht/do-aithreacht uimhiris a fhorbairt
Tacair a dheighilt i bhfothacair	Comhbhaill d’uimhreacha a aimsiú

Gníomhaíochtaí Sórtála – Ag dul i dtreo tacair a thuiscint

Déanfaidh páistí rudaí éagsúla a shortáil go randamach agus plé a dhéanamh orthu

Conas mar
atá siad mar
an gcéanna?

Cén fáth go
mbaineann
siad le chéile?

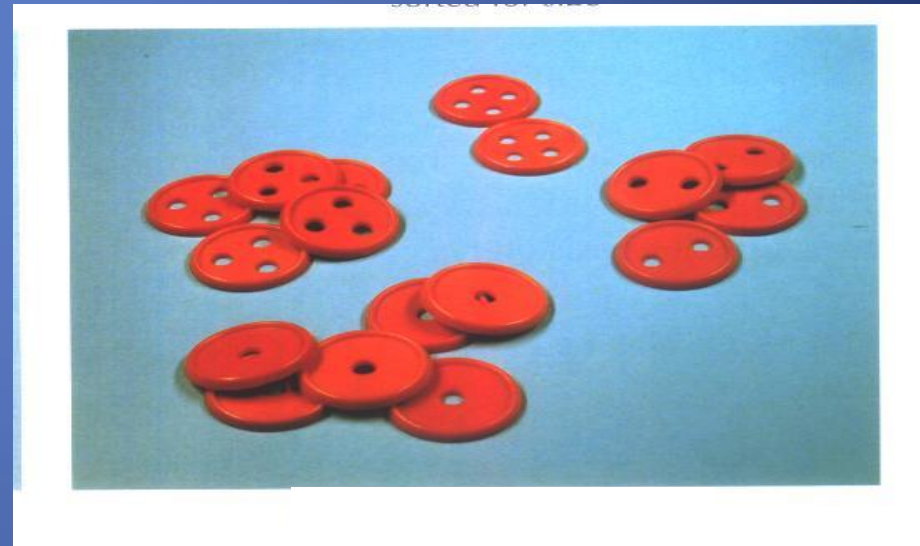
Teanga na
Sortála

Cén fáth nach
mbaineann an
ceann seo?

Conas mar
atá siad
éagsúl óna
chéile?

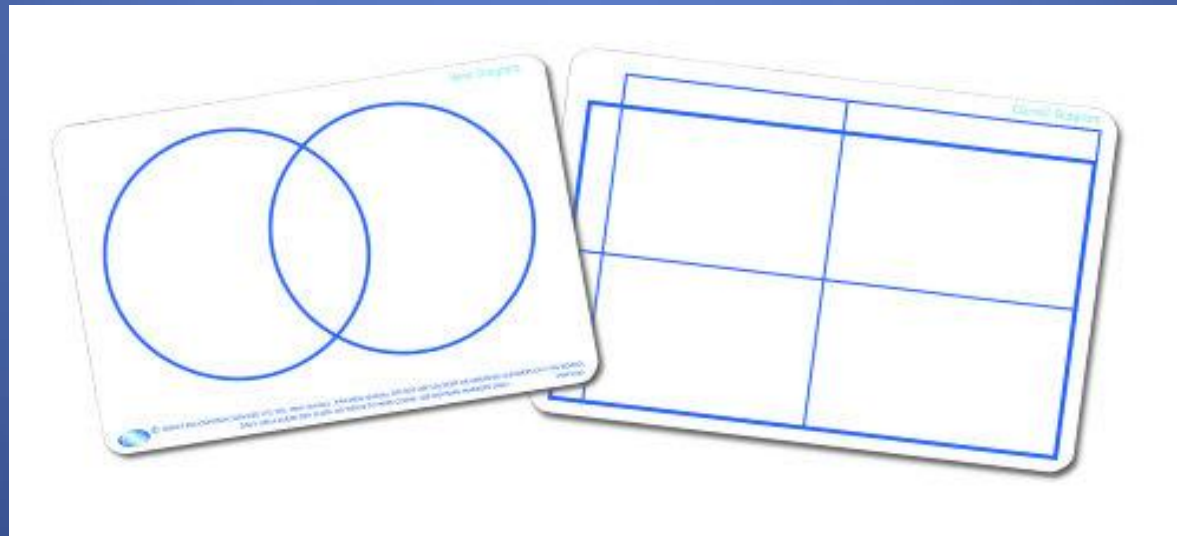
Gníomhaíochtaí Sortála – Ag dul i dtreo tacair a thuiscint

- Déanfaidh páistí bailiúcháin le gnéith amháin a shortáil agus pléifidh siad na socruithe

Ag Baint Úsáide as Léaráid Pictiúrtha

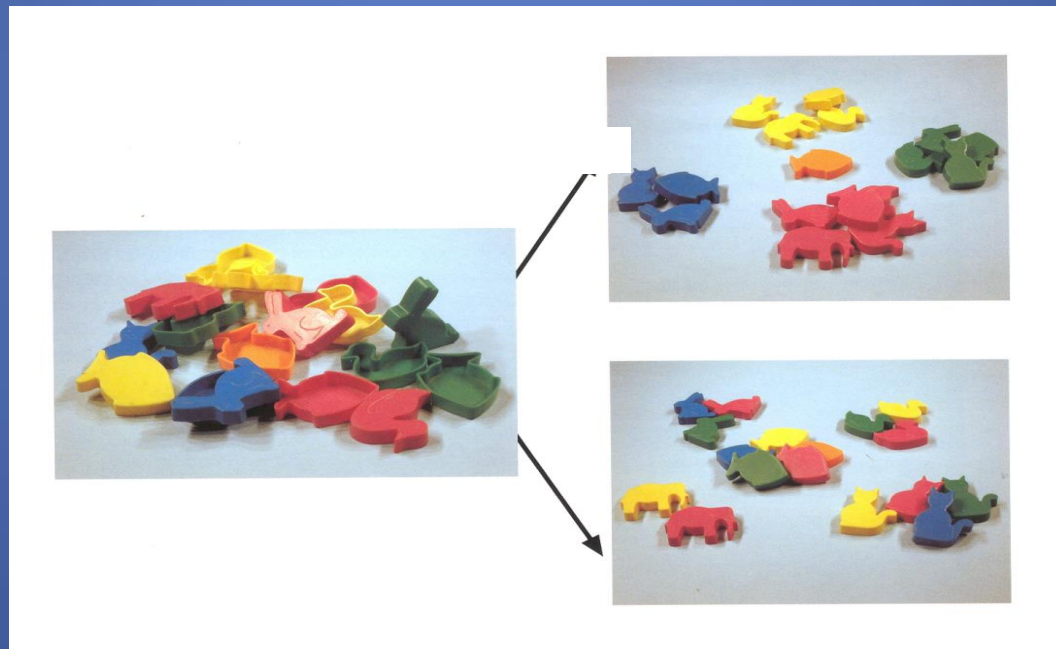
- Bainfidh páistí úsáid as léaráid Chrainn/Venn/Carroll chun sortáil do ghnéith amháin agus chun na socruithe a rinne siad a phlé

Gníomhaíochtaí Sortála –

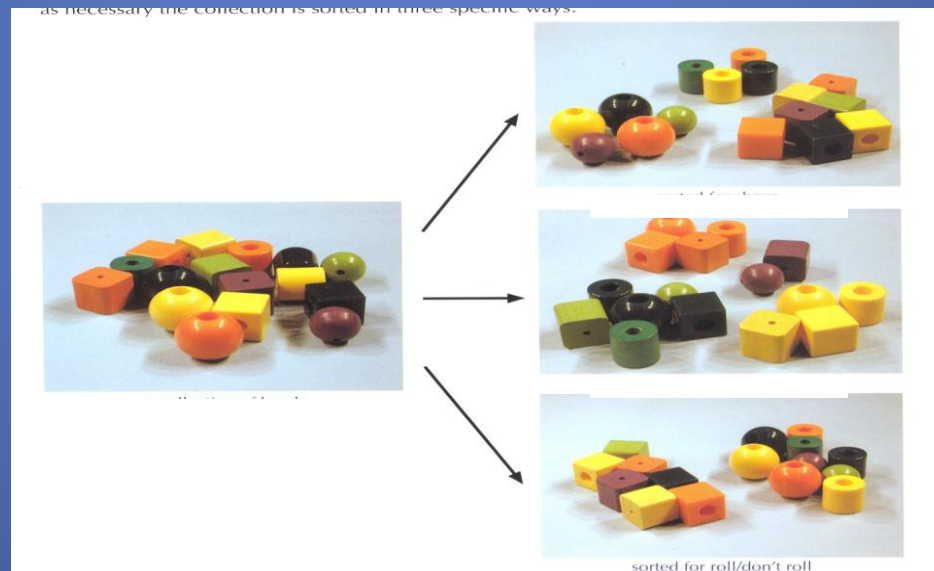
Ag dul i dtreo tacair a thuiscint

- Déanfaidh páistí bailiúcháin le dhá ghnéith a shortáil ar dhá bhealach agus pléifidh siad na socruithe

Gníomhaíochtaí Sortála – Ag dul i dtreo tacair a thuiscint

- Déanfaidh páistí bailiúcháin le trí ghnéith a shortáil ar thrí bhealach agus pléifidh siad na socruithe

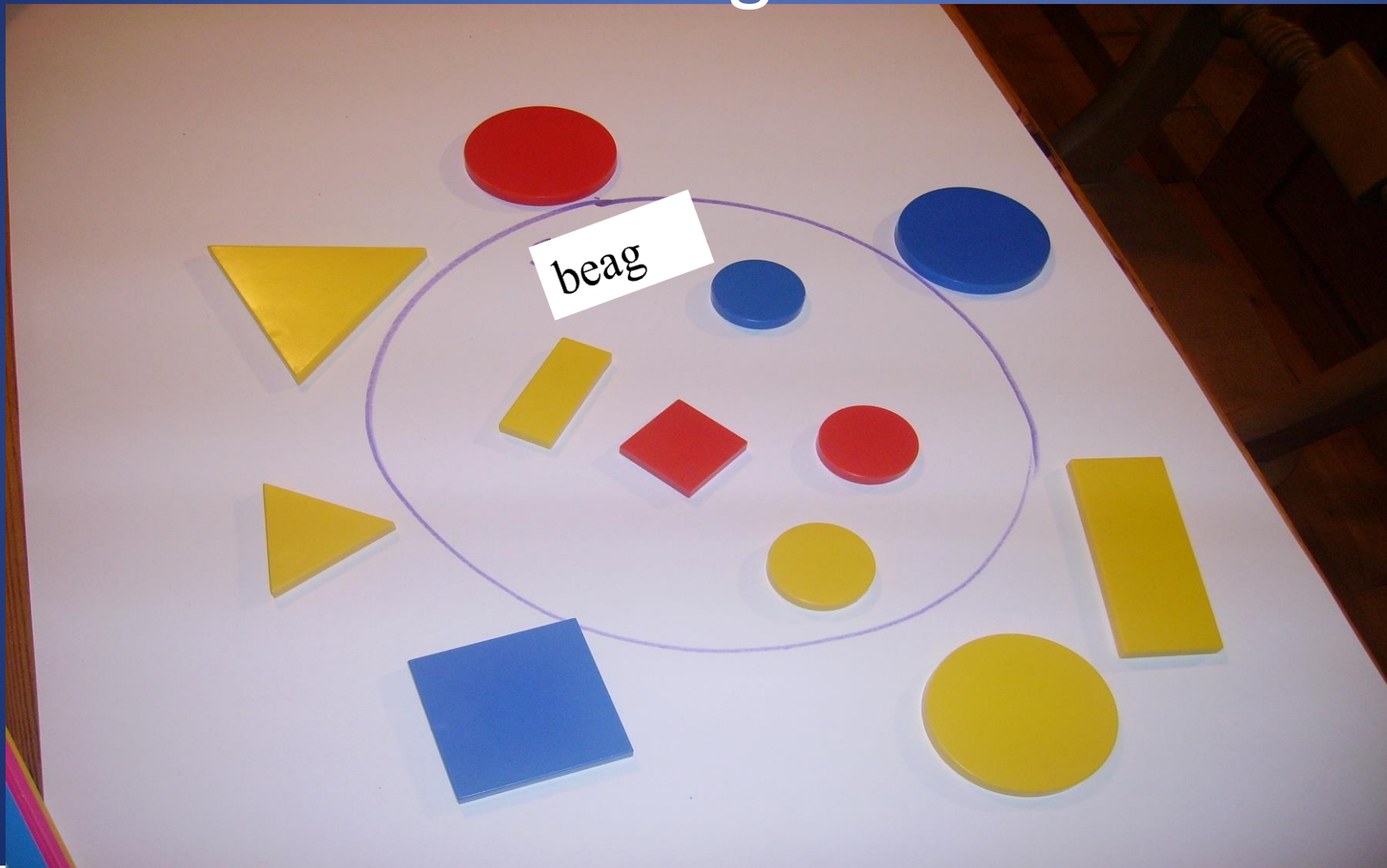

Tacair a chur le chéile

Cuirfidh páistí dhá thacar nó níos mó le chéile agus pléifidh siad an leagan amach atá acu

Sortáil ag baint úsáide as blocanna loighce

Gníomhaíochtaí Sórtála

- Déanfaidh páistí rudaí éagsúla a shortáil as an nua. Pléifidh siad a bhfuil déanta. *Tabhair faoi ndeara an teanga a úsáideann siad (Measúnú)*

Cuntas & Aithint

- Ag comhaireamh ar aghaidh / siar sa raon 5/10
- Uimhreacha a aithint/ a chur in ord
- Buile faoi thuairim ar chainníochtaí taobh istigh de 10
- Ag comhaireamh ó thús-phointí éagsúla
- Tar éis/roimh níos mó/níos lú
- Spléach-aithint sa raon 5/10

Is fiú deich noiméad a chaitheamh gach lá ar ‘spraoui-uimhris

Gníomhaíochtaí Comhairimh

Rannpháirtíocht

- Gníomaíocht fhisiceach
- Sluafhreagairt
- Freagairt aonair

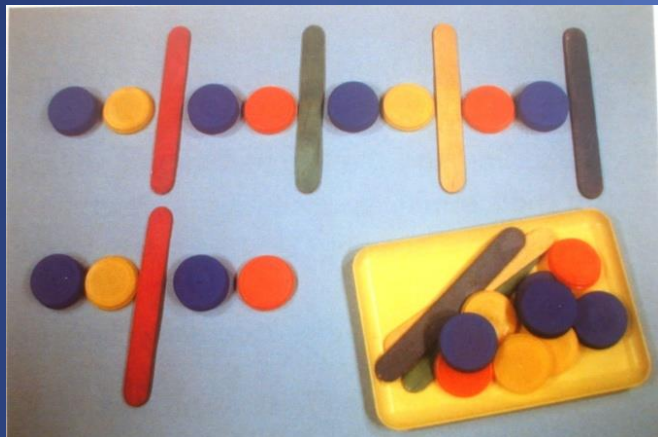
Gaolta agus Oibríochtaí

- Patrún a chóipeáil
- Patrún a leanúint
- Patrún a cheapadh
- Tacair chothroma/éagothroma a chur i gcomparáid
- Comhchodanna laistigh de 5/10 a aimsiú
- Suimiú/dealú laistigh de 5/10
- Comhtháthú ar eispéiris laistigh de 5/10 le Cuisenaire

Ná tabhair barraíocht roghanna do pháistí mar beidh siad sáraithe

Patrúin a Chóipeáil

RSD 50-53

Patrún a leanúint

Patrúin a chruthú

Tacair a chur i gcomparáid

Méideanna laistigh de 5 a chur i gcomparáid

RSD 59

Níos lú ná

Níos mó ná

Mar an
gcéanna le

Teanga a
úsáidtear ag
cur síos ar an
ngaol idir rudaí

Tacair a dheighilt laistigh de 5 RSD 63-66

Oibríochtaí

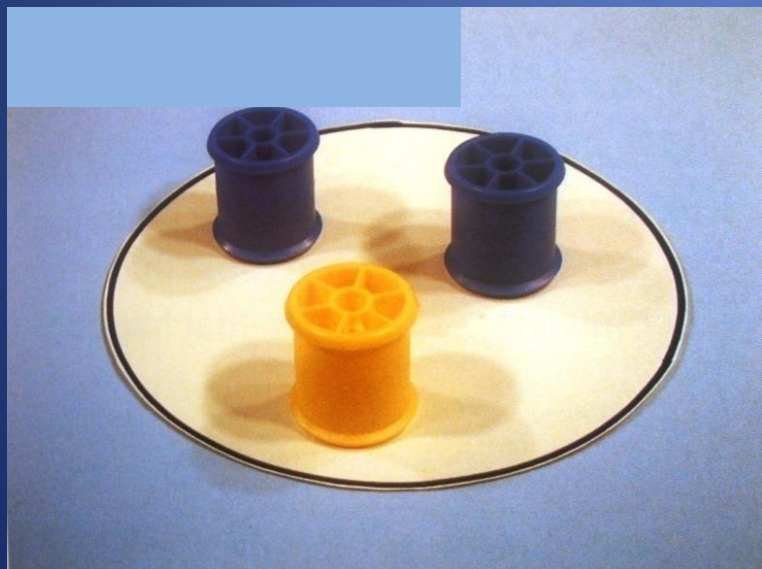
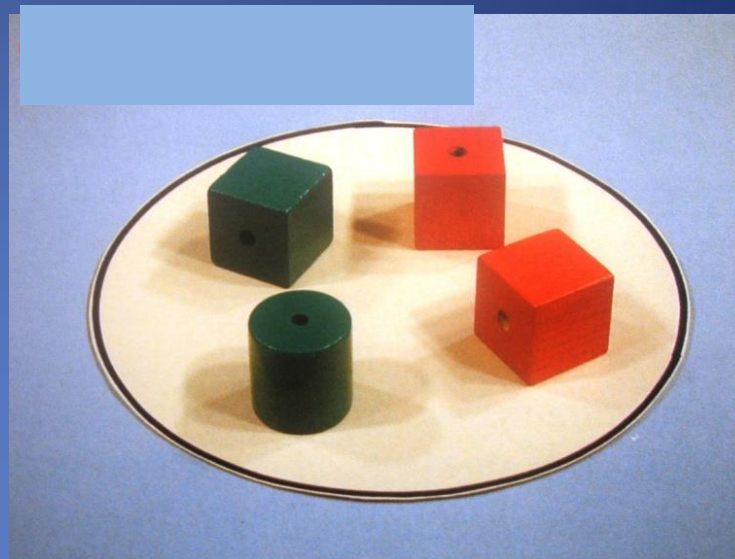
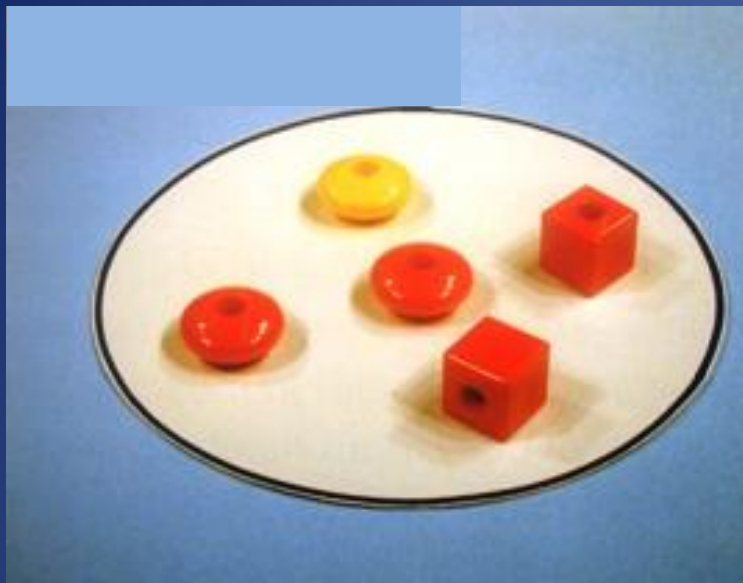
Bíonn páistí réidh le tabhairt faoin deighilt nuair a bhíonn neart tuisceana agus neart taithí acu ar an méid thíos:

- Bailiúcháin laistigh de 5 a chomhaireamh
- Uimhreacha go dtí 5 a aithint
- Caomhnú ar uimhir (neamhathraitheacht uimhris) go dtí 5 a thuiscint

Tacair a dheighilt laistigh de 5

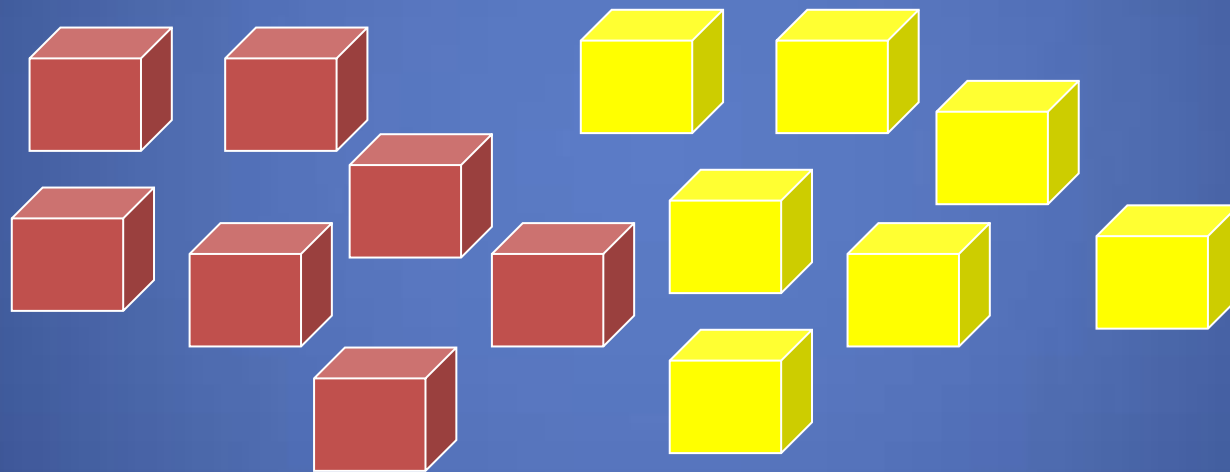
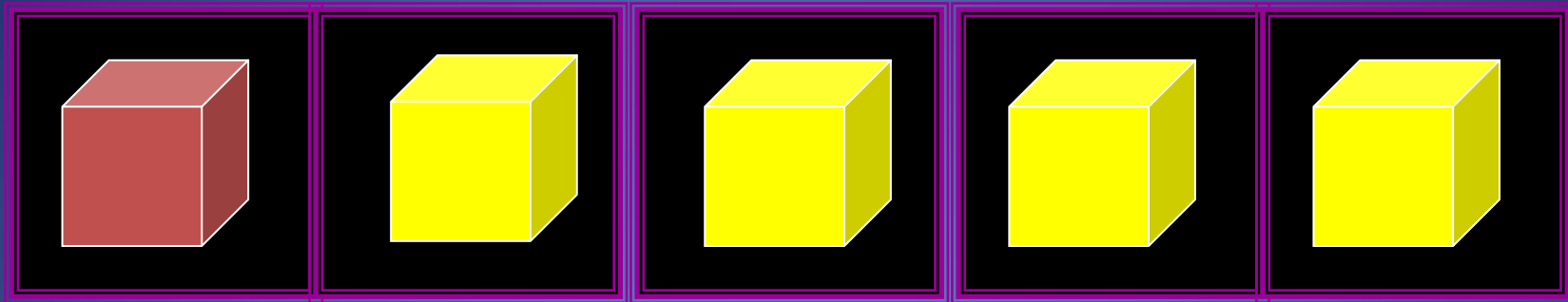
Oibríochtaí

- Múinteoir ag léiriú conas tacair laistigh de 5 a dheighilt ina bhfothacair
- Múnlaítear an teanga – “...tá 5 mar an gcéanna le 3 agus 2”
- Tosaítear an deighilt le 5 agus ansin díritear ar na huimhreacha níos lú ná sin... 4,3,2,1

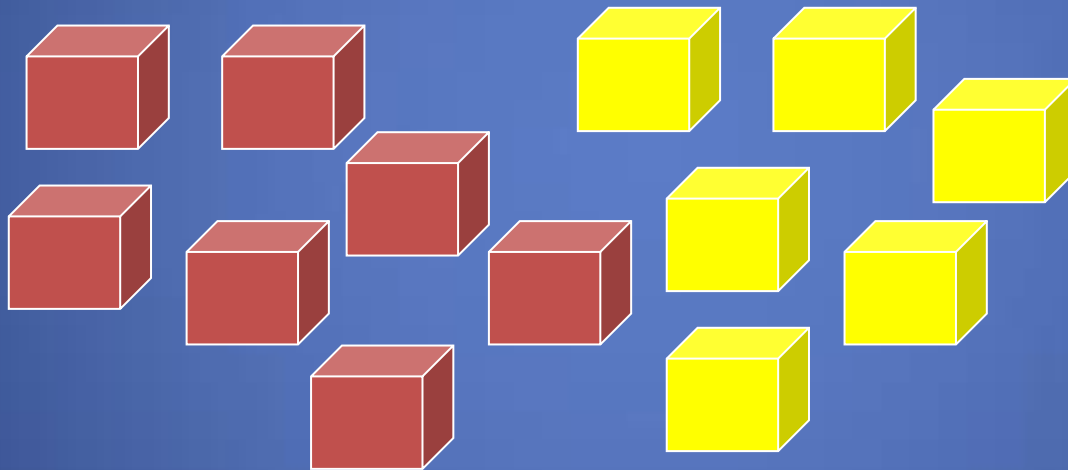
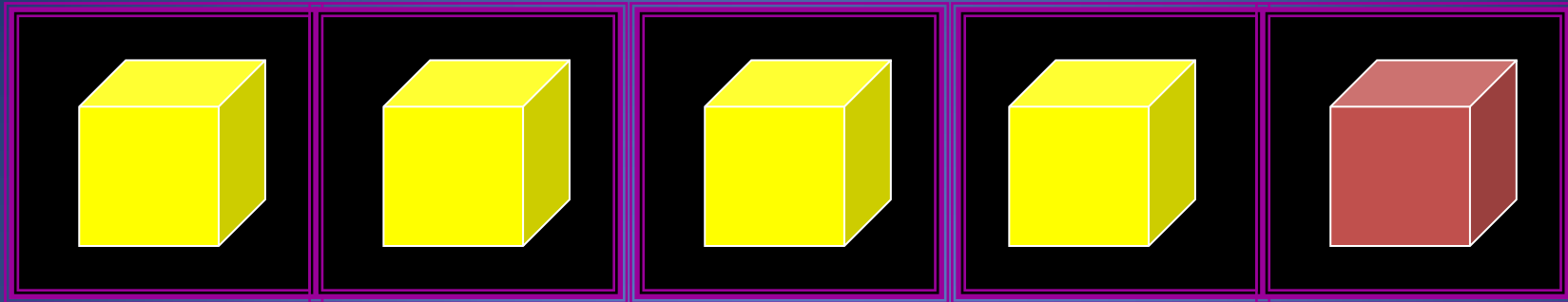

Fráma 5

A haon agus a ceathair sin a cúig

A ceathair agus a haon sin a cúig

Deighilt

Déan obair ó bhéal laistigh de 5 RSD67

- Cluiche: uimhreacha- boscaí
- Déan a cúig

Tacair laistigh de 10 a dheighilt

RSD71

- An obair a rinneadh le huimhreas laistigh de 5 a leathnú
- Beidh ar pháistí caomhnú ar uimhir go dtí 10 a bheith sealbhaithe acu
- Cuireann an múinteoir clárú scríofa i láthair
- Cláraíonn na páistí na torthaí i bhfoirm scríofa

Oibríochtaí – Suimiú

RSD 74

- Dhá uimhir laistigh de 5 a shuimiú agus na torthaí a phlé
- Léiríonn an múinteoir an próiseas a bhaineann le suimiú trí úsáid a bhaint as uimhirchartaí agus bunchlár

Oibríochtaí – Dealú RSD 80

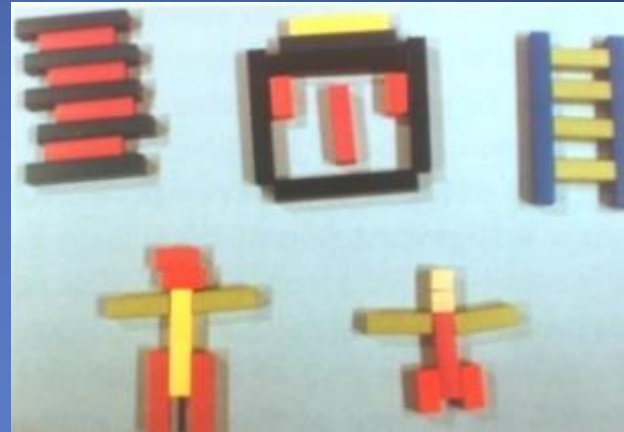
- An obair phraiticiúil ar dhá uimhir a dhealú laistigh de 10 agus na torthaí a phlé
- Baineann an múinteoir úsáid as bunchlár agus uimhircártaí chun léiriú a thabhairt ar an bpróiseas a bhíonn i gceist le dealú

Suimiú/Dealú laistigh de 10

Is fiú gan siombail mhatamaitice a chur i láthair go dtí go mbíonn tuiscint mhaith ag na páistí ar gach gné den suimiú agus dealú

Féach Réidh, Sochair, Déan
Ich.77

Cuisenaire

Sula dtugann páistí faoi seo

- Ní mór tuiscint ar neamhathraitheacht/ chaomhnú uimhris agus faid a bheith daingnithe acu
- Ba chóir tuiscint bhunúsach ar comhchodanna an uimhris, an tsuimithe agus an dealaithe a bheith daingnithe le hábhair ilchineálacha ar dtús

RSD 87

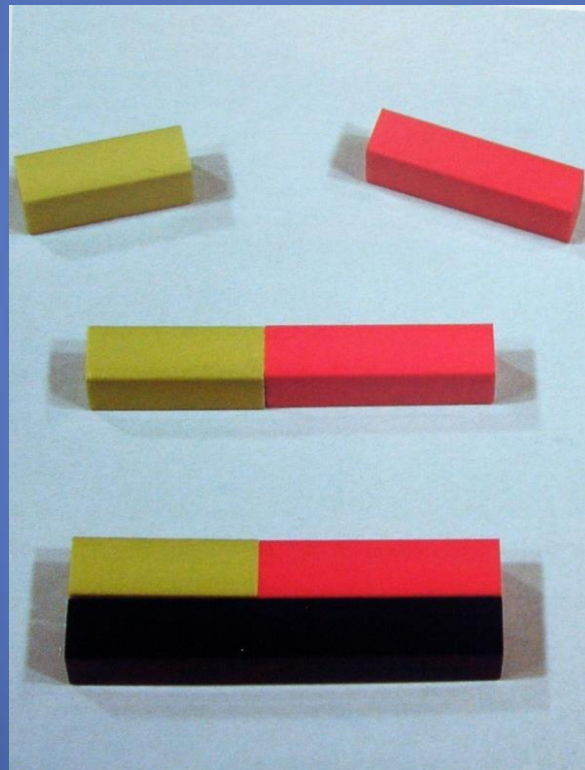
Gníomhaíochtaí uimhris le Cuisenaire

- Déan traein bheag lth.90
- Patrún na céime lth.92

Suimiú ag baint úsáide as Cuisenaire

Ith.93

Uimhreas a Thuiscint

- Comhfhreagairt ceann le ceann (méar a chur ar an gcomhaireamh san áireamh)
- Tacair d'uimhreacha laistigh de 5/10/20 a dhéanamh
- Uimhreacha agus tacair laistigh de 5/10 a chur in ord
- Neamhathraitheacht/caomhnú uimhris laistigh de 5/10/20
- An chéad cheann/ceann deiridh/ceann idir eatarthu/1ú-10ú

Tá dlúthbhaint idir bunuimhreacha agus orduimhreacha

Baineann bunuimhir le 'cé mhéad?'

Baineann orduimhir le hord na n-uimhreacha

Comhfhreagairt ceann le ceann

Tuiscint a fháil ar bhunimhreacha laistigh de 5

Tacair a dhéanamh ag baint úsáide as rudaí éagsúla

Patrúin a dhéanamh

Scileanna

- Cur I bhfeidhm agus réiteach fadhbanna
- Cumarsáid agus cur in iúl
- Comhtháthú agus nascadh
- Réasúnaíocht
- Cur I bhfeidhm
- Tuiscint agus meabhrú

Ich 68 & 69 C na B